

1 Píta

Ebeq sáhnsahwe ahtebé ehwehne.

Sísa tagaríáh ké mó mapéq mó mapérue abae aguwana Píta mi keyábé iwíáhéna mah pahsí sehiranúwe. Mah ebéqté páhsípéq sehiranéna, Íre kaweq sunúq iteba sínaraq Sísame sánsá ambubu atawéq kawerue sehgióro. Sísa tagaríáh kéréq wahnahno kegá mi keyábé arutaboirue pehwehrue wahnahnarítáhiro. Manikánka píribahri ke íre séhréhia peh ahqáho aritéhre. Owainawansabé anotahtaq ahqáho atáhiro ue sehiranúwe. Sísa tagaríáh kégá wene sánsá kawerue sehgiheéna Píta mah pahsí sehiranúwe.

Píta ebeq sehiranú pahsíe.

¹ Íné Pítane páhsi sáhnsahwe tagahro. Sísa Karáhéga íné omaq intena eqmaq nuwowe. Ite Sísa tagaríáh ké méq Asiu ke méq wáhnaupéqté kéné marakórapeq mía míaowé. Ite Póntúsa marakórapéq Kárétía marakórapéq Kápárosía marakórapéq Esia marakórapéq Pítínía marakórapéq mía míaowe.

² Maniká Iteriboga iwíáhue ite omaq itowana Sísa Karáhéga wene korahqtaté itene irupipeq kaweraitáráire. Kaweraitáráirana wene ehweh sehgieq wene kaweq anímáí míageheéna Manikáne Awanka séhréh aitéhre. Maniká Iteriboga itene iru ukiq itena anotahtaq séhréh aitéhre.

Íópeq oga mérapeqsábé áwénuné ehwehne.

³ Itene Wahnah Sísa Karáhéne Abowá, itene Manikánsabe iwíáh iwíáh atone. Manikánka itensabé anotah arútábóiri puana Sísa Karáhé pukúwana iriwe oganúq atotaq ite moq oganúq itowe. Minayabe ite oga mía míaoneheqmúne iwíáhúne. ⁴ Íópeq pokona tanáhráq Maniká Iteriboga omaq itena áhnte kaweq naneqmarí náinkéhe. Wega mi naneqmarí íópeq sáharéhrena mitaq íre kambarékia peh kaweqtaq kagaire. Minawari awaq meyabe itene iru eyoyóue áwénunúne. ⁵ Itega Sísansabé aiq pútare atona puana Manikánka amahnága págegeue wahnahnaitahnaq mókake kaweqtapéq awaq mianéhe. Anehe tanáhráq Manikánka ite airaiq kaweraitahna tanáhráqsábé áwénunúne.

⁶ Mókake ite airaiq kaweraitahnayabé iru eyoyóue míáhwe. Amahnága pehgáriq tanáhráq íre kaweq sunúqká ite áhwárawe tagéna kamah aíre. ⁷ Minayabe íre kaweq sunúq iteba sínaraq itega Sísansane sánsá ambubu atawéq peh kawerue sehgrátaqmé minawé kaweq sansáne.

Minawé wehukega ebah moné mirao sansá tahnsane. Móne mirao naneq ebáh áwíq kórae. Wehukega mi ebáh kaweraraneheéra iraipéq parearáhwana abehq náneq tagirana anehe peh kaweq koráwé kéhre. Itega Sísansabé kawerue aiq pútare atáhnká mi kawéq ébáh kiotaiqme peh kagaire. Kórawe íre kagaorahi nanere. Íre kaweq sunúqká áhwárawe tagáhnaraq itega Sísansane sánsá ambubu atawéq peh kawerue sehgrátaq mókake Sísa Karáhéga tuinagake itensabé, Kawerowe éna

anotah anímárí míáhro aitankéhe.

⁸ Itene iuranka Sísá íre tagéq pehipi wensabé irutaboírowe. Amahnága itene iuranka Sísá íre tagia pehipi wensabé aiq pútare ateq anotah-taq iru eyoyóue iwíáh íwíáhowe. Iru eyoyóinsabé irareyabe itene ehweh íre awehraq kéhre. ⁹ Itega Sísansabé aiq pútare atáh púana Manikánka iteiuwa kaweraitéhre.

¹⁰ Manikáne Awanka sokigi ariu ehweh pahsuq pahsuro kégá ite kaweraitéhra ehwéh naho iraruwe. Iraréra, Wega árahue kaweraitehrámo íwíáhéra áwahe kabaréra kasenuwe. ¹¹ Sísá Karáhéne Awanka iwíáh aritowara sega Karáhé ehweh iraréra we érinana anehe anotah aní úkina ehwéh iraruwe. Iraréra, Ite meirahna anínká aneq tanáhráq tuinabomo? Mi tanáhráq aneq ábórarinabomo iwíáhéra,

¹² Itega irarúna ehwéhmé íre ite oga mé tanáhráq peh mó tanáhráq aiq pútaragínara mó kegá tagagehe uwe. Naho sega aiq pútaq ehwéh iraréra sehiranurowaq itega amahnága írátíáhwe. Manikánka Wenawa íópeqté eqmaréhra kaweq ehwéh tei teino ke págege arítéhra aiq pútaq ehwéh tei teinowe. Mah ehwéh íópeqté kégá moq ahtebéyabe suwahbehre.

Manikánka ite kaweqtaq míagehéna omaq itéh éhwéhne.

¹³ Minayabe itewe tábúsoqme iwíáhue kaweq sansánoro. Sísá Karáhéga tuina tanáhráq anotahtaq séhréh aitankéhe. Minayabe iwíáhue áwénunoro. ¹⁴ Ite múguwahguue míarotaq itene ahabábáq iwíáhgá saiqnariaire. Amahnága mi ahabábáq íwíáh sueq ¹⁵ Manikáne animárí míáh

púaq wene sánsá kawerue sehgióro. Ite omaq itéh ání ahriahri kaweqtaq mía míainserah ite moq kaweqtaq méq moke mirao sansá kaweq sansánoro. ¹⁶ Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,

Íné kaweqtaq mía míau puaq ite moq kaweqtaq
mía míaro ire. *(Wok Pris 11.44-45)*

Manikánka anotah apéqtaté ite paiqmaro ehwéhne.

¹⁷ Itega Manikánsabe, Iteriboe atahwe. Wegá peh morá íwiáhue ómi wehukene arambehri agehgaqme tagéna sainsúéhre. Minayabe itega mah marákóipéq miáh tánáhráq wensabé áhtenoro. ¹⁸ Itega itene igaqnaréhne abehq sánsá sehgironka saiqnariowe. Manikánka anotah apéqtaté paiqmaronka saiqnariomé sabiruowe. Ite aiq tagariáhmé móneakáq ménsámehnsánkakaq abehq úkorahi naneq puana wega minarate íre paiqmarowe. Írakaumo. ¹⁹ Sísa Karáhéga itene ahababáqsabe pukúwana Manikánka Sípane kaweq koráhqtaté ite sabiruanieéna paiqmarowe. Sísave awaho sipísipíq áráhq tahnsa ména itene ahababáqsabe pukúwe.*

²⁰ Manikánka mah marákó marákó íre mirarotaq ite meirankeheéna Sísa omaq atowe. Ite séhréh aitankeheéna marakóipeq ábóraraginkehe úwana ábórarúwe. ²¹ Wegá ite séhréh aitaránsabé

* **1:19:** Manikánka sene ahababáqsabe kaweraritankeheéra Ísara kegá sipísipíqtaté Maniká titiratówe. Awahreéna soriqnahnú sipísipíq íre subisa peh awaho mío sipísipíqtaté titiruwe. Wok Pris 22.17-25 tagáhno. Pítaga mi sansá íwiáhéna, Sísave awaho sipísipíq áráhq tahnsa miéhre ue sehiranúwe.

Manikánsabe aiq pútare atáhwe. Sísa pukútaq Manikánka iriwe oganúq atena wensabé, Anotah aní míahno atowe. Miraúnsabe itega Manikánsabe aiq pútare ateq wene omasa éhwéh moke mirainkéhe íwíáhéq minayabe áwénunowe.

Sísa tagariáh káyábé kawerue irutaboiroro i ehwéhne.

²² Itega aiq pútaq ehwéh ireq kawerue sehgirohsabé kaweqtaq míáhwe. Kaweqtaq méq mó Sísa tagariáh káyábé kawerue irutaboiroro. Sensabé pehgáriqtaq irutaboiriyehboq anotahtaq irutaboiroro. ²³ Manikáne ehwehme oganúq itahráhi ehwéhnéna ahriahri kagainawire. Itega mi ehwéh ireq aiq pútare atáh púana Manikánka irupipeq o awá maqitáráire. Iteiuwa íre pukorahiraq peh ahriahri mía míaoneheqmóe. Manikáne ehweh kagainsabé ²⁴ wene ehwehnka mahraréna, Mah kehíná kéhíná peh wahto tanahráq mah marákóipéq míáhwe. Se uworapeqté náneq tahnsá míáhwe. Sega iwíáh íwíáho naneqme peh uworapeqté wéhgánáh ára tahnsáne. Uworapeq kíréh náneq ehyatagirana árame pururuqmagire. ²⁵ Itene Wahnahne ehweh mina tahnsa íre miraia peh ahriahri kagainawire ire. *(Aisaia*

40.6-8)

Mah ehwéhmé aiq tei teino kaweq ehwéhne.

2

Ite sunkíkírirabeqte meiqmena téhrehrabeq móito ehwéhne.

¹ Manikánka o awá maqítarái puaq moke íre kaweq sansá súáhro. Péhe éhwéh irareme, moke péhe sánsámé, mó kené ménsámehnsánsabe igará pabekime, éhruru ehwéhmé, mi sansámári moke súáhro. ² Inahunah anínká náhnsabe arutaboirána nehnserah Manikáne ehwehnsabé irutaboíro. Itega mi ehwéh ireq sehgirataq págegeue míahrahowe. ³ Minayabe itene Wahnahnka kaweraitéhmé ahtebéq iwíáh íwíáhowe.

⁴ Sísá itene Wahnah oga mía mía wahq tahnsa míre. Weba sero. Áhnte kegá wensabé, Iuwahriehre atówana Manikánka wensabé, Are omaq atóge éna, Arega moke mó ke kiotaikóna aní móne úwe. ⁵ We itene oga mía mía wahq tahnsaniraq weba séq wene nahwiahnsanse tahnsá míagehe. Minayabe Maniká Iteriboga mi nahwíáhnsánséráté wene nah pearankéhe. Ite mitaq Manikáne mibeq mahbeq arítáh ké méq Sísá Karáhéga miraúnsabe Manikánsabe kaweróne ateq wensabé iwíáh íwíáh ataneheqmóe.

⁶ Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna,

Írátíáhro. Sáióna sawéhrápéq néne nah pearaníe.

Omaq ato anínká mitaq kaweq wahq táhnsá míankehe.* Wensabé aiq pútare atáh kégá anehe íre siyehitanawire ire. (*Aisaia 28.16*)

⁷ Wensabé aiq pútare atáh kégá, We anotah kawéq ánine íwíáhowe. Wensabé íre aiq pútare atáh keyábé Manikáne ehwehnka mó mahraréna, Nah piáh kégá suto wahqká moke nahwiahnsanse kiotaikire ire. (*Buk Song 118.22*)

* **2:6:** Káríki ehwéhmé íre wahqtaq pabeqme peh ebahtaq pabeqme ehwéh mirarire.

⁸ Manikáne ehwehnka mó mahraréna,
 Mi wahqmé wehuke siyobeq patame
 inahnsuBORÁhowe. Wehukega wahqtáq
 siyobeq patame surahoneherawoe ire.
(Aisaia 8.14-15)

Wahqtáq siyobeq patame inahnsuBónserah
 Manikáne ehwehnsabé iuwahriehre e kewé
 ahabárowe. Naho Manikánka iwíáhéna, Mókake
 mi kegá néne ehwehnsabé suwahriáhnaraq
 ahabárighe úwe.

⁹ Itewe mina tahnsa ire owe. Manikáne kaweq
 animárí wenkahnáh míageheéna omaq itowe.
 Itene Wahnahne mibeq mahbeq arítáh ké
 míageheéna ite omaq itowe. Wega séhréh aitéh
 árámbéhrí teri terinigeheéna ite omaq itowe.
 Menah ite sunkíkírirabeq míarowana Manikánka
 itensabé, Máhoru urairaq itega mitaq sueq wene
 kaweq téhrehrebeq kowíarowe. ¹⁰ Menah íre kaweq
 ke méq amahnága ite Manikáne animárí míáhwe.
 Menah wega kamah aieráhuraire. Amahnága
 wene animárí míáhnsabé íre kamah ainkéhe.

Peh kaweq sansá sehgioneheq múne i ehwéhne.

¹¹ Néne iyahnabo animáríno, néne ehweh
 teiníboq kawerue íráhro. Ité wáhnaupéqté ké
 suwahpeq tahnsá míáhtáq sene ahabábq íre
 sehgiówe. Mina onserah itene irupipeqté áhbábq
 iwíáhgá iteiuwa áugi ínehoéq íre sehgira peh
 ahqáho atáhro. ¹² Sísá íre tagaríáh ké míáhrabeq
 tábúsoqme sansánéq kaweqtaq míá míaooro. Segá
 itensabé, Ahabábq ke woe aitéhrataq itene kaweq
 sansá tagéra mó iwíáhéra itensabé, Peh kaweq
 sansáno ke wóe aitagéhe. Mira iwíáhirataq Sísá
 tuinagake segá Manikánsabe iwíáh iwíáh atagéhe.

Wahnahno kené ehweh íráhro i ehwéhne.

¹³ Itene íópeqté Wáhnáhnshábé iwíáhéq mah marakóipéq wahnahno kené ehweh íráhro. Kámáhní wahnáh ánínseq wega eqmaréh wáhnáh kéreqne ehweh íráhro. ¹⁴ Kámáhní kegá ahbabáq ke kamah ariera kaweq sansáno keyábé, Kawerowe arítáhwe. ¹⁵ Maniká awahbeh sansá sehgióro. Kaweq sansá sehgiönka múguwahgu kené íéhruru ehwéh saiqnaruagéhe.

¹⁶ Umehga íre saiqnaríéh ké tahnsa míáhro. Mó naneqka ite íre saiqnaríéh púaq, Pehipi ahbabáronéhe iwíáhiyehboq Manikáne arambehrio ke míáhro. ¹⁷ Moke ómiyabé iwíáh iwíáhoró. Sísa tagaríáh keyábé irutaboíroro. Manikánsabe áhtenoro. Mah marakóipéqté wáhnáh keyábé iwíáh iwíáhoró.

Sísaga kaweq sansánúnserah itega moq miraoro i ehwéhne.

¹⁸ Mó kené arambehri arítáh kéó, itene marakóipeqté wáhnáhnshábé iwíáh iwíáhéq wene ehweh kawerue íráhro. Íre peh morá kawerue séhréh aítáh wáhnáh kéné ehweh íráhro. Írakaumo. Págegeue wahnahno keyábé áhtenéq sene ehweh moq íráhro. ¹⁹ Mó kegá kamah airaq kaweq sansánirataq Manikánka itensabé, Kawerowe aitankéhe. We awahbeh sansá mirao puana wega itensabé, Kawerowe aitankéhe. ²⁰ Itega ahbabáriransabé mó kegá iubiqme kamah airataq kawerowe íre aítahráhi mino. Kaweq sansánirara mó kegá kamah airataq Manikánka itensabé, Kawerowe aitankéhe.

²¹ Itega kaweq sansá miraigeheéna Manikánka omaq itowe. Sísa Karáhéga itene ahbabáqsabe

putiotaq wene arupipeq umeh ague wene anonka éruwe. Wega kaweq sansánunserah itega moq miraoro. ²² Sísaga íre ahbabáruwe. Wega péhe éhwéh íre irarúwe.

²³ Segá we abehq éhwéh atótaq wega sensabé íre síwíwiowe. Segá we áwíoqnowana éruítaq wega sensabé, Mókake kamah ainauge íre irarúwe. Írakaumo. Manikánka tábúsoqme agehmarena sainsuanawire éna, Wega íné kawerue wahnahnaintankéhe íwíáhúwe.

²⁴ Itene ahbabáq sansa sueq kaweqtaq mía míaiageheéna Sísá Karáhé awankátaq táhpawe pukútaq itene ahbabáqmari wene anonkataq moke meyowe. Sísane anonkataq purambura agúnka ite kaweraitowe.

²⁵ Itewe sipisípiqka wene ah suena peh tanahraipéq móbuq mahbuq inserahnurowe. Amahnága itene Wahnahpa kouwekowana wega iteiuwa kawerue wahnahnaitéhre.

3

Weh ahreyabé éhwéhne.

¹ Ahrrerono, iteruwehqsona ehweh kawerue íráhro. Iteruwehqsonka Manikáne ehweh íre aiq pútare atéhrataq itene kaweq sansá tagagehboq sene ehweh íráhro. Íre itega teríra ehwéhnsabé peh itega kaweq sansánira tagéra, Íné moq Sísá keraaníe íwíáhigehe. ² Iwíáhéra, Néne ahrega kaweqtaq mé sansáni púana, Íné moq Sísá keraaníe íwíáhigehe.

³ Ahrrerono, awahriq naneqsabé íre irutaboiroro. Kaweq korósíyabé itene iyahra kaweré naneqsabé moke awahriq naneqsabé

íre irutaboiroro. Íre arene anonkataq awahriq naneqsabé ⁴ peh morá itene irupipeqté kaweq iwíáhýábé irutaboiroro. Kaweq iwíáhirataq iru pehwehrue mía míaorahowe. Minawé Maniká awahbeh sansáne.

⁵ Naho Manikánsabe aiq pútare atera wensabé iwíáh iwíáh ató ininsónká mi sansánéra sensuwehqsone ehweh írówe. ⁶ Ébárahmane ahre Sáraha wenawehqne ehweh sehgiena wensabé, Néne wahnah mone atowe. Ahrerono, itega kaweq sansánéq mó naneqsabé íre áhreirataq Sárahe ayahunkawa tahnsa míagehe.

⁷ Weho, itene ahreronsábé iwíáhéq sereq kaweqtaq mía míaoro. Itereq itene ahreronseq oga mérapeq moráráq awaq miagéhe. Ahreroné sinonkame íre págege wehne sinonka tahnsáne. Minayabe itene ahreronsábé iwíáh iwíáhéq pehwehrue arítáhro. Mirairataq Manikánka itene púreq ehwéh irankéhe.

Ahriahri mó ke kaweq sansá aritanéhe i ehwéhne.

⁸ Amahnága teiú éhwéhnkákáq kawerue íráhro. Ite ómiga peh morá iwíáhoró. Moke Sísa tagariáh keyábé irutaboiréq we séhréh atéhoró. Píribahri iyehboq uwaresa ké miáhro. ⁹ Are ahbabáratáhna aní ahbabáratéhneho. Arensabé ehbonawí anínsábé íre kaweq ehwéh atéhneho. Ahbabáq sansa pehragé are ahbabáratáhna anímé Manikánsabe, Séhréh ate kawerato ue púrerúno. Miraigeheéna Manikánka ite omaq itena íáhrabúwe. Itega mó ke séhréh ariteq kaweraritéhrataq Maniká Iteriboga itensabé,

Kawerówe aitená séhréh aítankéhe. ¹⁰ Minayabe Manikáne ehwehnka aítq mahraréna,

Oga méyabe irutaboírég kaweqtaq méyabe irutaboíro keo, ahbabáq ehweh sueq péhe éhwéh íre teriéro. ¹¹ Ahbabáq sansa sueq kaweq sansánoro. Peh morá íwíáhég iru ukiq itahráhi sansánsábé irutaboírég sehgióro. ¹² Itene Wahnahnka kaweqtaq mía mía ke tagéna sega púroero ehwéh ahriahri irena peh ahbabáq sansano keyábé abiahnsa arítéhre ire. (*Buk Song 34.12-16*)

Kaweq sansánirataq iru eyoyóue míahrahi ehwéhne.

¹³ Itega kaweq sansánsábé irutaboírég sehgiórataq inseréhga kamah aigéhbo? ¹⁴ Itega kaweq sansánirara mó kegá íwíoqnehrataq iru eyoyóue míáhro. Íwíoqnehra keyábé áhreeq itene irupipeq iwíáh kikiriyeho. Írakaumo. ¹⁵ Itene irupipeq Sísa Karáhénsabe iwíáh íwíáhég, We itene Wahnah mire íwíáhoró.

Mó kegá itensabé, Itega oga mía míaoneheqmúne íwíáhome aneqsabé mira íwíáhoo éra ahkakebopoq kasenigehe. Kasenirataqmé tábúsoqme terieneheéq íwíáhue mi ehwéh kaweroro. ¹⁶ Kaseno keyabé ehweh ayahqmarahnaraq mi keyábé iwíáh íwíáhég pehwehrue terio. Kaweq sansánúne íwíáhónehboq kaweqtaq mía míaoro. Kaweqtaq mía míaéq Sípane kaweq sansá sehgiónsábé mó kegá íéhruru aitéhrataq sega anehe iwíáhirame siyehitanae. ¹⁷ Itega kaweq sansánúnaraq Manikánka kowe aritahnara mó

kegá íwíoqnehrataq itega kaweq sansánúna puana aiq kawerire. Itega ahababáq sansanúnaraq mó kegá kamah aírataq ahababáq sansanúna puana íre kawerire.

Sísaga itene ahababáqsabe pukéna irigue oganúkú ehwehne.

¹⁸ Sísá Karáhéga miraúnsabe iwíáhoró. We ahri-ahri kaweqtaq mía míairaq itewe íre kaweqtaq mía míaúne. Wega Manikánseq itereq insahwé aitanieéna peh morá tánáhráq itene ahababáqsabe pukúwe. We mónkakáq íre pukinae. We pukútaq wene anonka pukúwana Wenawame íópeq peh oga míéhre. ¹⁹ Oga ména pokue wene ehweh íre sehgiú kene siwamarí karábúsiipéq míótaq kosíwáhnorúwe.

²⁰ Mi ke oga míótaq wehukení wenáwíq Nóah marakóipeq míowe. Nóah míótaq mi kené ahababáq áhnte agúwe. Áhnte agúwana Manikánka íre apubúue kamah ariuwe. Írakaumo. Peh síwénunúwe. Síwénunúwana Nóahga sípi aiq mirarowana anotah ibónsúnka mi ke wánínkuwe. Wánínkuwara peh Nóahreh karírónání abapete apahtáro ké méra sípiipéq kibekuwe. Kibekuwana wání piotaq íre pukia peh kaweqtaq míówe. (*Stat 6.1-7.24, 8.18*)

²¹ Pio wanímé píkísah tahnsáne. Itega meweúna wanímé naho Nóah míótaq pio wání tahnsane. Íre itene inonkataté náwíq sorahrueyabe wání mey-one. Írakaumo. Ite wání meyonaraq iwíáhéq, Sísá Karáhé iriwe oganúkúnsabe ahriahri wene sánsá sehginauge íwíáhúne. ²² Sísá Karáhéga íópeq pokéna Maniká Iteribone ayah púpeq ména moke

íopeqté kéreq mibeqté wáhnáh kéreq wahnah-narítéhre.

4

Itene irupipeqté áhbábáq íwíáh moke súáthro i ehwéhne.

¹ Sísá Karáhéne anonka érútaq wega iwíáhú serahnoro. Wene anonka éri anínká íre ahbabáq aruqarurire. ² Wega mah marákóípéq míéh tánáhráq wene ahbabáq iwíáh íre sehگیر. Írakaumo. Wene ahbabáq suena Maniká awahbeh sansánire. ³ Menahmé itega Sísá íre tagariáh kégá ahbabáro serahnurawe. Menah itega mó kené ahre weh abariéq íre kaweq iwíáhéq píah narotaq múguwahgu agéq Manikáne ehweh anterueq péhepehe manikánsábé iwíáh íwíáh arítárowe.

⁴ Amahnága Sísá íre tagariáh kégá mi ahbabáq sánsámári miraotaq itega sereq moráráq íre miraonsabé sega áhtená itensabé iéhruruowe. ⁵ Mókake Maniká anotah sáhsi anínká ehweh aritahnaraq sega irigue sene ahbabáqmari pahsuagéhe. Wega moke oga míáh kéreq pusa kéreq ehweh aitená sainsuanawire. ⁶ Minayabe moke pukuro ke oga míáhtáq mó kegá Manikáne ehweh teri terinuwara írówe. Maniká oga mía mía inserahnigeheéra teriuwara írówe. Iera ahbabáq kega onserahnéra sinonka pukuwe.

We séhréh atéhoro i ehwéhne.

⁷ Moke náneq parabagína tanáhráq aiq wahn-tonire. Kawerue púreronehboq tabasíwe méq tábúsoqme iwíáthoro. ⁸ Kiotaiki sansá teiníboq íráthro. Moke Sísá tagariáh ánímári wensabé wensabé irutaboiratéthoro. Irutaboirinaraqmé

mó anínká are ahbabáq atahnaraqmé arega íre iwíáhue ahrreraq matiankehe.

⁹ Maniká tagariáh kégá iteba sirataq kawerue séhréh ariteq iru eyoyóue wenáwíoro. Mirairataqmé mi keyabé íre síéhruru arítáhiro.

¹⁰ We tagariáh ké séhréh aritageheéna Manikánka itensabé arutaboiréna morání moránínue kaweq naneq íátáire. Kaweq naneq íátáinsabé wene sánsá kawerue sehgieq we séhréh atéhoro.

¹¹ Manikánka, Néne ehweh terio atéh anínká wene ehweh tábúsoqme irarinkehe. Séhréh ariteh anínká Manikánka págege atahnana séhréh aritankéhe. Mirairataq tagehra kegá iwíáhéra, Sísa Karáhéne sansá aiq kaweq sansáne éra Manikánsabe iwíáh íwíáh atagéhe. We anotah anínéna áhnte págege aní mía míai puaq wensabé ahriahri iwíáh íwíáh atanéhe. Aiq miraoneheqmúne.

Sísa áwíoqnonserah ite moq íwíoqnagehe i ehwéhne.

¹² Néne iyahnabo anímárino, itensabé nirutaboiruge. Íre kaweq sunúq ite áhwáré tanahráq sínaraq áhteniyeho. Íre kaweq sunúq áhwáreh naneqka peh morá ínéba sire iwíáhíyeho. Írakaumo. ¹³ Mó kegá Sísa Karáhé áwíoqnonserah ite íwíoqnehrataq iwíáh íwíáhoro. Minayabe wega tuinaraq itene irupipeq eyoyóinaq iwíáh íwíáhígehe. ¹⁴ Itega Sísa Karáhéne sansá sehgiónsabé mó kegá íre kaweq ehwéh aitéhrataq iru ukiqme míáhiro. Manikáne Awa págege kiotaiki anínéna iteba mía míai puaq iru eyoyóue míáhiro.

15 Mó aní subiq suewé, aebówé, ahkaragárawe, mina tahnsa ahbabáq íre miraoro. Íre itereq wehgaq mire pehragahro. Itega mina tahnsa ahbábárotaq mó kegá kamah aiémé minawé áhnte iyehiteh sansáne. 16 Ite Sísá tagariáh ké miáhnsábé mó kegá íwíoqnehrataq minawé íre iyehiteh sansáne. Mó kegá ite Sísá Karáhéne animárí móe aitáhnsábé iyehitegurégúiyehboq peh Manikánsabe iwíáh íwíáh atáhro.

17 Ehweh aite tanahráq aiq sire. Mi tanáhráq ite Manikáne animáripá ebeq áhwáranæ. Anehemé Manikánka wene kaweq ehwéh anterúáh ké ehweh aritena anotahtaq kamah arí mino.

18 Minayabe Manikáne ehwehnka aiq mahraréna, TábúSORáh ké kawerariteyabe págege sansáne. Manikánsabe suwahrieh ahbabáq kéwé árahiro? Árahue kaweraritankéhbo úwe. *(Sindaun 11.31)*

19 Manikánka kowe aritahnara mó kegá íwíoqnehrataq peh kaweq sansá miraéq Manikánsabe, Arensabé aiq pútare ateq arene sánsá sehgioneheqmúne teawéro. Teawirataqmé wega kawerue wahnahnaitankéhe.

5

Sísá tagariáh kéréq wahnahnarite ehwéhne.

1 Sísá tagariáh kéréq wahnahno keo, ehweh teiníboq írátíáhro. Íné moq Sísá tagariáh kéréq wahnahnu aní múge. Sísá Karáhé awankátaq érúwana pukútaq niuranka tagahwæ. Wegá tuina tanáhráq kaweq naneq náiena anotah aní ména kawerue wahnahninkehe. Minayabe Sísá tagariáh ké

kawerue wahnahnarítáhiro. ² Sipisípiq wahnáhnká wene kamárí wahnahninserah ite moq Maniká tagariáh kéréq kawerue wahnahnarítáhiro. Wehukega pagu pagunonsabé mi arámbéhrí mirainie íwíáhiyeho. Peh Manikánka miraoro aitéhnsabé we tagariáh kéréq kawerue wahnahninie íwíáhoró. Mí arámbéhríunsabé ápeq meyaníe íwíáhiyehboq peh mi arámbéhríyábé irutaboirue miraoro.

³ Mah marákóipéqté wáhnáh kégá págegeue wahnahno serahníyehboq pehwehrué méq kaweq sansánirataq itega wahnahnarítáh kégá tagéra sega moq pehwehrué méra kaweq sansánigehe. ⁴ Mirairataq kiotaíqme wahnáh tuinaraq wega itensabé, Kawerowe aitankéhe. Mí tanáhráq wega náina naneq íre parabagia peh ahriahri kagainawire.

Manikánka píribahri ke íre séhréh aritankéhe i ehwéhne.

⁵ Mahbigaunseq o menahwénsónsero, Sísa tagariáh kéréq wahnahno kené ehweh íráhro. Ite ómi píribahri sansá sueq mó kené ehweh ireq we séhréh atéhoro. Minayabe Manikáne ehwehnka mahraréna,

Sensíwíq pankeráh kéwé Manikánka íre séhréhia peh ahqáho arítéhre. Sensíwíq íre pankeráh kéwé Manikánka séhréh arítéhre ire. (*Sindaun 3.34*)

⁶ Minayabe iteitene iuwahbeh iwíáh sueq Manikánsabe, Wahnahnainte séhréh ainto teawírataq wewega iwíáhína tanáhráq anotah aní miahno aitankéhe. ⁷ Wegá itensabé arutaboiraitéh púaq moke ite iwíáh kikiro naneq teawéro.

Owainawansabé anotahtaq ahqáho atáhro i ehwéhne.

⁸ Itene naruo anímé owainawane. Anotah pusí tahnsa kanká wah pawe nanieéna ahkabaqmena nogínserah wega wehuke ahbabáq aitanieéna ahkabaqmena nogíre. Minayabe áwéh panantágínaq tagaríáho. ⁹ Sísansabé aiq pútare ateq owainawansabé anotahtaq ahqáho atáhro. Ite tagarionawe íre itebataq moke mah marákóipéq Sísa tagaríáh ké moq síwíoqnehrara siru umehire. Owainawanka íwíoqnáhnaraq minayabe iwíáhéq wensabé ahqáho ata ataoro.

¹⁰ Ahriahri Sísa Karáhéreq oga mérapeq mía míageheéna Manikánka itensabé arutaboirána omaq itowe. Manikámé áhnte séhréh aitéh áníne. Minayabe wahto tanahráq iru umeh agínana Manikánka ite kaweqtaq míageheéna anotahtaq págege aitankéhe. ¹¹ We ahriahri págegeue kiotaigme aní mía míaire. Aiq pútaq ehwehne.

Páhsi parabagínai ehwéhne.

¹² Sísa tagaríéh ání wenáwíq Sáírae. Íné tagaríómé wega Sísane sánsá kawerue sehگیرe. Mah karíq páhsí sehiraninie ugana wega íné séhréh aintéhre. Ite kaweq iwíáh aitanieéna Manikánka séhréh aitéh éhwéh sehiranue teiúge. Wene aiq pútaq sansá kawerue sehگیرó.

¹³ Pábíróni suwahpeqte Sísa tagaríáh kégá itensabé iroro ewe. Manikánka se moq omaq sitowe. Náníbáq Máhkaga moq itensabé iroro ire. ¹⁴ Moke mibeqté Sísa tagaríáh keyábé irutaboírérq we mehweh atéhoró.

Ite Sísa Karáhéreq mía míaopuana Manikánka iru
ukiq itéhre.

Manikáne O Ehwehne
God's New Talk: The New Testament in the Awa
Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Awa long Niugini

copyright © 1974, 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

© Faith Comes by Hearing

Language: Awa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-12-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

9673cf68-887a-574e-9ac8-846469c86b12